

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

NOWOSIEDLICE

1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

1785, 1945

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **OLEŚNICKI**

Gmina **DOBROSZYCE**

6. Współrzędne geograficzne

51°15'01"N 17°21'20"E

7. Użytkowanie obecne

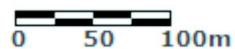
mieszkalne

rolnicze

8. Stan zachowania

4

Skala 1:5000

Granica historycznego układu ruralistycznego wsi.

Poprzednie nazwy miejscowości: 1785 r., 1932 r. - Neudorf.

Historia wsi i dóbr: W 1785 r. w Nowosiedlicach znajduje się 1 folwark; mieszka 115 osób, wśród nich 15 ogrodników i 8 chałupników. W 1845 r. we wsi istnieją folwark, wiatrak, karczma, hodowla 432 merynosów i 22 budynki mieszkalne. Żyje w nich 168 mieszkańców, w tym 5 rzemieślników, 1 handlarz drewnem. Wśród ludności jest tylko 4 katolików. W 1891 r. miejscowość stanowi majątek rycerski o powierzchni 214 ha, w tym 187 ha pól oraz hodowla bydła i owiec. W 1912 r. w majątku w Nowosiedlicach znajduje się park i ogród, tuczarnia. Uprawia się buraki cukrowe.

Wieś przyfolwarczna położona po zachodniej stronie drogi Dobroszyce- Oleśnica. Centrum miejscowości wyznaczają pozostałości rozległego folwarku. Zabudowa skupia się w dwóch rzędach wokół majdanu folwarcznego. Z północno-zachodniego narożnika wychodzi droga z obustronną zabudową mieszkalną. Zabudowania skromne, niektóre w formie zagród chłopskich. Na południe od miejscowości pozostałości folwarku polnego połączonego tyczoną drogą z obustronnymi nasadzeniami.

Bibliografia:

- Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, woj. wrocławskie, red. J. Pokora, M. Zlat, t. IV, Oleśnica, Bierutów i okolice, Warszawa 1983
- Johann Georg Knie, Alphabetisch-statistisch- topographische Uebersicht der Dörfer, Flecken, Städte und andern Orte der Königl. Preuss. Provinz Schlesien : nebst beigefügter Nachweisung von der Eintheilung des Landes nach den Bezirken der drei königlichen Regierungen, den darin enthaltenen Fürstenthümern und Kreisen, mit Angabe des Flächeninhaltes, der mittlern Erhebung über die Meeresfläche, der Bewohner, Gebäude, des Viehstandes usw. - 2. verm. u. verb. Aufl., Breslau 1845
- Hans Lutsch, Verzeichnis der Kunstdenkmäler der Provinz Schlesien , Bd. 2., Die Kunstdenkmäler der Landkreise des Reg.-Bezirks Breslau, Breslau 1889
- Romuald M. Łuczyński, Losy rezydencji dolnośląskich w latach 1945-1991, Wrocław 2010
- Rospond S., Bork H., Słownik etymologiczny nazw geograficznych Śląska, Warszawa-Wrocław 1970, t.1, t.2, Warszawa-Wrocław 1985,
- Die Rittergüter und selbständigen Gutsbezirke in der Provinz Schlesien, Breslau 1870.
- Schlesisches Güter-Adressbuch, Breslau 1886, 1891, 1894, 1902, 1905, 1909, 1912, 1917, 1921, 1926, 1930.

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji ochrona zespołu dworsko-folwarcznego i parku.

czerwiec 2023
Justyna Kość